

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY
A SPORTU

Tématické okruhy ke státním
závěrečným zkouškám

pro studenty studijního oboru

**Aplikovaná tělesná
výchova a sport osob se
specifickými potřebami**

Bakalářské studium

A/ Společenskovední základy TV a sportu

1. Počátky filosofie

Co je filosofie? Hérakleitos jako reprezentant před Sokratovské filosofie a jeho úvahy o pohybu. Vytvoření základní filosofické terminologie: pojmy arché, sofia, fysis, mythos a logos. Sofisté versus filosofové.

2. Hlavní představitelé antické filosofie i etiky a jejich odkaz

Sókratés, Platón a Aristotelés – základní myšlenky jejich učení. Mýtus o jeskyni a jeho interpretace. Stoikové – jádro jejich učení a filosofové římské linie. Hédonismus a asketismus. Antický „katalog“ ctností. Pojmy dobra a svědomí. Zrod křesťanského myšlení v římské periodě. Transformace starozákonního „Desatera“.

3. Tělesná kultura v antice a její vliv na novověké koncepce

Starověký olympismus a jeho základní principy: kalokagathía, areté, epifaneia, ekecheiria. „Mens sana in corpore sano.“ Koncept péče o duši (epimeleia té psýchés), zahrnující i péči o tělo a zabývání se smrtí (meleté thanatú). Recepce antické tělesné kultury v novověkém olympismu a tělesné výchově.

4. Stavební kameny novověké filosofie a etiky

Bacon – idoly a program novověké vědy. Descartes: dualismus a jeho pozitivní i negativní dopady na další vývoj filosofie i vědy. Kant a jeho kategorický imperativ – pokus o racionální a autonomní založení etiky. Protestantská etika, její „katalog“ ctností a vliv na současnou morálku.

5. Základní fenomény lidské existence

Tzv. „vzorce lidství“ (pokusy definovat člověka) v dějinách i současnosti. Existenciály jako uzlové body lidského mikrosvěta („kategorie“) podle Heideggera a Finka. Patočka a pohyb lidské existence.

6. Hra a prožitek

Pokusy definovat hru a základní reflexe fenoménu hry v dějinách; nejvlivnější současné koncepce: Huizinga, Caillois, Fink. Prožitek a prožitková orientace

v současnosti. Mimořádné prožitky (peak experience, flow experience, zone experience i další) a jejich tělesné i duchovní zakotvení.

7. Tělo a tělesnost ve filosofické reflexi

Rozdílné pohledy na tělo a tělesnost v dějinách (zejména křesťanství, středověk, Descartes, moderní a postmoderní estetika). Člověk jako vícesložková bytost (tělo – duše – duch; event. alternativní pojetí). Návrat k celostnímu pojetí. Tělesné schéma; tělo versus těleso.

8. Etické kodexy a aplikované etiky v současnosti

Vývoj etických kodexů, jejich základní struktura a principy. Aplikované etiky s relevancí pro studovanou profesi. Etika pomáhajících profesí a hlavní problémy v současnosti. Lidský vztah jako součást (nejen) pomáhající profese.

9. Výzkum a jeho význam pro společnost

Definice vědy. Vědní obory. Dedukce, indukce. Základní metodologické typy empirického výzkumu. Pozorování, experiment. Typy proměnných ve výzkumu a jejich vztahy. Hypotéza versus vědecká otázka.

10. Příprava výzkumného plánu pro konstrukci experimentu

Způsoby výběru respondentů (náhodný, systematický pravděpodobnostní, stratifikovaný, kvótní atd.), reprezentativnost výběru. Druhy experimentů (např. komparativní, pretest -posttestový randomizovaný skupinový, kvaziexperiment).

11. Kvalitativní výzkum

Definice. Charakteristika a příklady kvalitativního výzkumu. Výhody a nevýhody. Metody sběru dat a jejich interpretace. Možnosti prezentace výsledků.

12. Kvantitativní výzkum

Definice. Charakteristika a příklady kvantitativního výzkumu. Výhody a nevýhody. Metody sběru a interpretace dat. Základní statistické metody (T test, F test, ANOVA). Možnosti prezentace výsledků.

13. Kvalita měření

Standardizované versus nestandardizované metody měření. Pojem objektivita, subjektivního zkreslení, validity, reliability, senzitivity. Systematické chyby (haló efekt, středová tendence, projekce atd.)

14. Psychologie a vývojová psychologie

Význam a historie psychologie. Osobnost. Emoce. Motivace. Poznávací procesy. (Bio)psychologická vývojová periodizace.

15. Psychodiagnostika

Význam a metody psychologického výzkumu. Měření inteligence. Diagnostika osobnosti. Paměť a její diagnostika. Hodnocení pozornosti. Diagnostické metody ve sportovní psychologii.

16. Vliv pohybové aktivity na psychiku

Vliv pohybové aktivity na emoce, myšlení, paměť aj. Psychické zátěže a jejich důsledky. Psychologie odolnosti (Locus of control, Sense of coherence...).

17. Závažné životní události a jejich vliv na psychický stav. Syndrom vyhoření.

Vyrovňování se se závažnou životní krizí (zdravotní postižení, těžké onemocnění). Model Kübler-Rossové. Jednotlivé fáze, jejich znaky a způsoby řešení. Odborná pomoc. Role okolí. Příčiny a příznaky syndromu vyhoření. Vztah k pomáhajícím profesím.

18. Pedagogika a didaktika

Význam a definice pedagogiky, včetně speciální. Základní pedagogické pojmy. Struktura edukačních procesů. Motivační metody. Klasifikační metody. Vyučovací formy. Didaktické pomůcky. Osobnost učitele či trenéra.

19. Pedagogická diagnostika

Význam a využití pedagogické diagnostiky v jednotlivých životních obdobích. Anamnéza, pozorování, dotazníky, analýza písma, hry, kresby atd. Pojetí inteligence a jejího testování. Testy specifických funkcí a schopností.

20. Hlavní pedagogické směry a tendence – historie a současnost

Pedagogika J. A. Komenského a její širší filosofické a teologické zázemí. Alternativní pedagogické koncepce 20. století (Montessori, waldorfská pedagogika, Daltonský plán).

B/ Biomedicínské základy TV a sportu

1. Zdroje energie pro organismus

Látkový a energetický metabolismus. Homeostáza katabolických a anabolických procesů. Aerobní a anaerobní procesy a jejich využívání při různých typech pohybové činnosti (způsoby metabolického krytí různých pohybových aktivit v závislosti na intenzitě činnosti a délce trvání). Diagnostika aerobní a anaerobní kapacity, způsoby hodnocení, specifika u některých typů zdravotních postižení.

2. Základy racionální výživy a pitného režimu

Obecná pravidla pro výživu. Kvantitativní (energetické) a kvalitativní zajištění příjmu potravy (zastoupení jednotlivých živin, vitaminů, minerálů a vody). Důležitost jednotlivých složek (např. vláknina, nenasycené mastné kyseliny, cholesterol, esenciální aminokyseliny a antioxidanty). Poruchy příjmu potravy (obezita, mentální anorexie, bulimie). Specifika výživy u jedinců se zdravotním postižením.

3. Základní principy homeostázy

Definice homeostázy. Mechanismy zpětné vazby. Regulace množství tekutin, osmotického tlaku, pH, koncentrace látek (příklady). Výchyly homeostázy při fyzickém zatížení. Největší rizika poruch homeostázy u jedinců se zdravotním postižením (hypertermie, dehydratace, hypoglykémie, hypoxie).

4. Zajištění motorických funkcí v organismu

Vlastnosti příčně pruhovaných svalů. Typologie svalových vláken kosterního svalu. Vlivy genetiky a tréninku na typologii vláken. Subjektivní a objektivní diagnostika svalových funkcí (svalový test, EMG, dynamometrie, svalové biopsie). Možnosti svalového poškození z přetěžování. Patologické nálezy poškozené svalové funkce svalu (charakteristika a příčiny: atrofie, hypertrofie, kontraktury, spasticity, hypotonie, paraplegie, parézy, atetózy, myoklonie, chorey, svalového třesu).

5. Význam termoregulace a vylučování

Význam termoregulace a vylučování v klidových a zátěžových podmínkách. Vlivy prostředí. Poruchy termoregulace. Specifika u dětí a starších osob. Termoregulační a vylučovací problémy u osob se zdravotním postižením (např. cévní mozkové příhody, míšňní léze, roztroušená skleróza, mentální postižení).

6. Pohybové schopnosti a dovednosti

Definice termínů, rozdíl mezi schopnostmi a dovednostmi. Rozvoj pohybových schopností z ontogenetického hlediska (síla, rychlost, vytrvalost a obratnost). Příklady uplatnění pohybových schopností v jednotlivých sportech či disciplínách. Adaptační změny v organismu (strukturální, funkční a biochemické). Limitace adaptací u různých typů zdravotních postižení (příklady).

7. Stres

Definice stresu (fyziologický a psychologický pohled). Příčiny stresu (působení různých typů stresorů). Akutní a chronický stres. Jednotlivé fáze stresové reakce a jejich zevní projevy. Neurohumorální, metabolické a funkční změny při stresové reakci. Následky dlouhodobého působení stresu. Allostatický stres, posttraumatická stresová porucha. Psychosomatická onemocnění.

8. Hodnocení tělesné zdatnosti a výkonnosti

Definice a složky tělesné zdatnosti. Výkon a výkonnost. Kardiorespirační zdatnost a její hodnocení. Hodnocení pohybového systému. Metody hodnocení tělesného složení. Zátěžová diagnostika v laboratorních a terénních podmínkách. Specifika testování u jedinců s různým typem zdravotního postižení (příklady).

9. Hygiena a epidemiologie

Hygiena tělovýchovných zařízení. Zdravotní rizika znečištěného životního prostředí, kontaminované vody, potravin. Životospráva sportovce. Nákaza a její formy. Preventivní epidemiologická opatření.

10. Fyzická únava a možnosti regenerace

Příčiny, formy a projevy únavy (celkové, místní, akutní, chronické, fyziologické, patologické). Faktory ovlivňující nástup únavy. Význam a specifika únavy u jedinců s různým typem zdravotního postižení. Regenerace versus rehabilitace. Aktivní a pasivní formy regenerace, regenerační prostředky. Vodní a tepelné procedury. Kompenzace zatížení.

11. Masáže

Význam masáže pro regeneraci i terapii. Druhy masáží. Základní hmaty sportovní masáže. Používané masážní prostředky. Indikace a kontraindikace sportovní masáže. Regenerační i terapeutické využití masáží u osob se zdravotním postižením (př. dětská mozková obrna, centrální poruchy hybnosti, traumatické léze, autismus).

12. První pomoc

Systém integrované záchranné služby. Poskytování první pomoci při život ohrožujících stavech. Formy první pomoci. Kardiopulmonální resuscitace. Krvácivé stavy. Prevence šoku. První pomoc při úrazech pohybového systému. Ošetření ran. První pomoc u záchvatu epilepsie. První pomoc u astmatického záchvatu.

13. Prevence poruch pohybového systému

Poruchy pohybového systému jako civilizační onemocnění. Motorický vývoj a jeho vztah k pohybovým poruchám. Význam pohybu v prevenci pohybových poruch. Zásady a metodické postupy pro tvorbu programů primární a sekundární prevence pohybových poruch.

14. Posturální funkce a její poruchy

Osový systém a jeho poruchy. Příčiny vzniku a ovlivňující faktory. Odchytky v sagitální a frontální rovině. Vyrovňovací cvičení při posturálních odchylkách. Hodnocení odchylek ve stavbě dolní končetiny. Význam nožní klenby. Význam správné chůze. Vyrovňovací cvičení při odchylkách kolen a nohou.

15. Svalové dysbalance

Definice, příčiny a následky svalových dysbalancí. Zkřížené syndromy jako příklad svalových dysbalancí. Vliv na postavení kloubu (centrace versus decentrace). Vyrovňovací cvičení pro optimalizaci svalového tonu a zajištění svalové rovnováhy.

Význam vyrovnávacích cvičení u různých typů tělesných postižení provázených spasticitou, atrofií, kontrakturami (př. amputaři, mozkové a míšní léze, spastici, nervosvalová onemocnění).

16. Dechová cvičení

Význam dechové funkce a její řízení (centrální a periferní, nervové a látkové). Mechanika a způsoby dýchání. Dechová cvičení a jejich dělení. Význam dýchání pro korekci postury. Význam dechových cvičení u různých typů zdravotního postižení (uvedte příklady).

17. Příčiny a projevy vrozených vad

Genetika, genetický přenos, genové mutace. Prenatální, natální a postnatální diagnostika. Syndromy vrozených chromozomálních aberací. Dědičně podmíněné metabolické poruchy.

18. Interní civilizační onemocnění

Nejčastější onemocnění kardiovaskulární, metabolická, gastrointestinální a plicní. Vztah k pohybové aktivitě. Význam prevence u osob se SP.

19. Přehled a příčiny poruch a postižení ve stáří

Geriatric a gerontologie – definice, význam, vztah k oboru. Stáří a stárnutí. Fyziologické změny jednotlivých systémů ve vyšším věku. Nejčastější geriatrické syndromy. Vyšetřovací metody v geriatrii a gerontologii. Institucionální péče o seniory. Aktivní stárnutí.

20. Ucelená rehabilitace

Léčebná, psychologická, pracovní a pedagogická rehabilitace. Příklady metod jednotlivých složek ucelené rehabilitace. Edukační programy.

C/ Základy teorie tělesné výchovy a sportu osob se specifickými potřebami

I. část

1. Vymezení a charakteristika somatopedie jako vědního oboru

Terminologie. Historie péče o jedince s tělesným postižením, onemocněním a zdravotním oslabením. Významné osobnosti somatopedie a jejich přínos pro obor (Rudolf Jedlička, František Bakule, Augustin Bartoš, Jan Chlup aj.).

2. Charakteristika vybraných druhů tělesného postižení

Amputace, deformace, míšňí léze, centrální a periferní obrny u dětí, spina bifida, posttraumatická mozková postižení, nejznámější progresivní nervosvalová onemocnění (roztřoušená skleróza, svalové dystrofie), cévní mozkové příhody, nádorová onemocnění.

3. Specifika pedagogické práce s osobami s tělesným postižením.

Vliv tělesného postižení na vzdělávání. Osobní asistent. Asistent pedagoga. Školská integrace žáků a studentů s tělesným postižením. Individuální vzdělávací plán. Zákony 73/2005 Sb.; 561/2004 Sb. Speciální metody v práci se žáky s tělesným postižením (např. při psaní, při pracovních, zájmových a tělovýchovných činnostech).

4. Raná péče o rodiny s tělesně postiženým dítětem

Speciálně pedagogické poradenství – síť speciálně pedagogických center a pedagogicko psychologických poraden. Podpora rodin s dítětem s tělesným postižením.

5. Vzdělávání v rámci zdravotnických zařízení, domácí vzdělávání.

Význam, úkoly a organizace školy při zdravotnických zařízeních (nemocnice, ozdravovny a dětské léčebny). Domácí škola (předpoklady, výhody, nevýhody).

6. Náhradní rodinná péče

Institut náhradní rodinné péče - charakter ústavní a rodinné péče. Zákonná opora a právní odpovědnost za výchovu dětí v náhradní rodinné péči. Sociálně-právní ochrana dětí a mládeže.

7. Vymezení a charakteristika psychopedie jako vědního oboru

Terminologie. Historie péče o jedince s mentální retardací u nás a v zahraničí. Historické pojetí vztahu společnosti k jedincům s mentální retardací. Významné osobnosti psychopedie, nejnovější poznatky v oboru, odborná literatura.

8. Definice, etiologie, výskyt a klasifikace mentální retardace

Charakteristika jednotlivých stupňů mentální retardace. Osobnost jedince s mentální retardací. Psychický, somatický, motorický vývoj. Socializace. Obsah a metody psychopedické diagnostiky. Problematika kombinovaného postižení.

9. Přehled a základní charakteristika psychiatrických onemocnění

Poruchy učení a chování, autismus, neurózy, psychózy, demence. Příčiny, výskyt a důsledky pro život jedince. Podpůrné organizace.

10. Systém péče a vzdělávání jedinců s mentální retardací

Charakteristika jednotlivých škol a vzdělávacích programů. Legislativní opatření. Nestátní neziskové organizace a církevní organizace zabývající se péčí o jedince s mentální retardací. Ústavní péče (zákon o sociálních službách). Rodina a dítě s mentální retardací.

11. Příprava osob s mentální retardací pro zaměstnání

Podporované zaměstnávání. Možnosti pracovního uplatnění jedinců s mentální retardací – zácvikové kurzy, chráněné dílny, chráněné pracovní místo, chráněná pracovní dílna, rekvalifikace, pracovní rehabilitace.

12. Vymezení a charakteristika etopedie jako vědního oboru

Terminologie. Historie péče o jedince s poruchami chování a psychosociálním postižením, ohrožením a znevýhodněním u nás a v zahraničí. Osobnosti etopedie.

13. Specifické poruchy chování.

Charakteristika, klasifikace (agresivní a neagresivní poruchy chování), etiologie a diagnostika poruch chování. Vězeňství v ČR – vnitřní a vnější diferenciaci, resocializační programy.

14. Ústavní a ochranná výchova

Přehled a charakteristika školských zařízení. Delikvence mladistvých. Edukace žáků s poruchami chování. Programy při podpoře edukace dětí s dispozicí k poruše emocí a chování.

15. Vymezení a charakteristika oftalmopedie jako vědního oboru

Předmět, prostředky a cíle oboru. Terminologie. Historie výchovy, vzdělávání a péče o jedince se zrakovým postižením u nás a v zahraničí (vznik ústavů a škol, vývoj písma pro nevidomé). Odborná literatura.

16. Zrakové vady - klasifikace, etiologie, projevy

Příčiny, projevy a rozdělení zrakových vad (vrozené a získané vady, postižení oka, porušení dráhy a korového centra). Slepota a její druhy. Osobnost jedince se zrakovým postižením. Možnosti reedukace a kompenzace zraku. Kompenzační pomůcky.

17. Systém vzdělávání a specifika výuky žáků se zrakovým postižením

Edukace v běžné a speciální škole. Specifika edukace žáků slabozrakých, se zbytky zraku, s progresivní vadou zraku a žáků nevidomých. Adolescence a volba povolání jedinců se zrakovým postižením, možnosti středoškolského studia; vysokoškolská profesní příprava na zaměstnání. Rehabilitace později osleplých (rehabilitace osob po ztrátě zraku).

18. Vymezení a charakteristika surdopedie jako vědního oboru

Předmět, prostředky a cíle oboru, terminologie. Historie péče o jedince se sluchovým

postižením u nás a v zahraničí. Odborná literatura.

19. Sluchové vady – klasifikace, etiologie, projevy

Příčiny, projevy a klasifikace sluchového postižení. Vady vrozené a získané, vady převodní, percepční a smíšené. Faktory negativně ovlivňující vývoj sluchového analyzátoru. Důsledky a prevence sluchových vad. Prelingvální a postlingvální hluchota. Slepohluchota. Korekce sluchových vad a užití sluchové protetiky.

20. Komunikace a vzdělávání osob se sluchovým postižením

Raná péče, speciálně pedagogická centra a formy spolupráce s rodinou. Rodina jedince se sluchovým postižením. Včasná sluchově řečová výchova. Vzdělávání žáků se sluchovým postižením. Pomůcky pro výchovu a vzdělávání jedinců se sluchovým postižením. Typy komunikace.

II. část

1. Historie tělovýchovy a sportu (TVS) osob se zdravotním postižením

České a mezinárodní organizace sportu osob se zdravotním postižením. Vrcholové soutěže osob s různým druhem zdravotního postižení (tělesným, sluchovým, zrakovým, mentálním). Pojem aplikovaných pohybových aktivit. Profesní organizace.

2. Význam adekvátního pohybového režimu pro osoby se zdravotním postižením

Základní členění pohybových aktivit pro osoby se specifickými potřebami (dále SP). Biomedicínské aspekty tělovýchovných aktivit a jejich význam u osob se SP. Vybrané letní a zimní sporty. Indikace, kontraindikace, zdravotní rizika pohybových aktivit.

3. Problematika adaptace v aplikovaných pohybových aktivitách

Principy adaptace. Přizpůsobení úkolu, pravidel, prostředí a pomůcek v pohybových aktivitách jedince se SP. Příklady různých adaptací v tělesné výchově a sportu.

4. Klasifikace ve výkonnostním sportu zdravotně postižených

Definice a význam klasifikace. Medicínské a funkční hledisko. Klasifikační tým. Způsoby hodnocení (testování svalové síly, rozsahu pohybu, spasticity, stability v sedu). Specifika u různých sportů a typů zdravotního postižení. Klasifikační problémy a současné trendy.

5. Tělovýchova a sport osob se sluchovým postižením

Stručná charakteristika postižení a jeho důsledků na motorické schopnosti jedince. Možnosti, indikace a kontraindikace pohybových aktivit. Nejčastěji provozované sporty. Speciální pomůcky.

6. Tělovýchova a sport osob se zrakovým postižením

Stručná charakteristika postižení a jeho důsledků na motorické schopnosti jedince. Možnosti, indikace a kontraindikace pohybových aktivit. Nejčastěji provozované sporty. Speciální pomůcky.

7. Tělovýchova a sport osob s tělesným postižením

Zvláštnosti rozvoje pohybových schopností a dovedností osob s amputací, míšní lézí a dětí po DMO. Možnosti, indikace a kontraindikace pohybových aktivit. Nejčastěji provozované sporty. Speciální pomůcky.

8. Tělovýchova a sport osob s postižením intelektu, specifickými poruchami chování a poruchou pozornosti

Zvláštnosti rozvoje pohybových schopností a dovedností výše uvedených jedinců. Význam a výchovné úkoly v tělesné výchově žáků s mentálním postižením ve speciálním školství. Specifika práce s žáky s autismem a ADHD v běžné tělesné výchově.

9. Úpolové sporty jedinců se specifickými potřebami

Historie a charakteristika bojových umění. Sebeobrana a její význam. Tai-chi a jeho zdravotní význam a využití u jedinců se SP.

10. Zdravotní význam plavání

Cirkulační a respirační odezva na tělesnou zátěž při plavání. Význam termoregulace. Účinek plavání na pohybový systém člověka. Význam plavání pro jedince s jednotlivými druhy zdravotního postižení.

11. Plavecké způsoby a jejich modifikace

Změny specifické hmotnosti a umístění těžiště v důsledku tělesného postižení a jejich odraz ve stabilitě plavecké polohy. Doporučené plavecké způsoby a jejich modifikace pro jedince se specifickými potřebami.

12. Sportovní hry osob s tělesným postižením

Význam a využití sportovních her pro spastiky, amputáře, paraplegiky. Základní pravidla jednotlivých her (fotbal, volejbal vsedě, basketbal vozíčkářů, rugby vozíčkářů, boccia apod.) Sportovní a technické vybavení k příslušným sportovním hrám.

13. Sportovní hry osob se zrakovým, sluchovým a mentálním postižením.

Význam a využití sportovních her pro uvedené osoby se SP. Základní pravidla vybraných her (např. goalbal, showdown, futsal nevidomých, boccia apod.).

14. Lyžování osob s tělesným postižením

Zabezpečení lyžařského výcviku pro osoby s tělesným postižením, především pro paraplegiky a amputáře. Metodické postupy. Technické vybavení. Bezpečnostní opatření. Rekreační lyžařský sport, závody, vrcholová závodní činnost na paralympijské úrovni.

15. Lyžování osob se zrakovým a mentálním postižením

Specifika při výuce běžeckého a sjezdového lyžování u osob se zrakovým postižením; bezpečnost nácviku, význam a odpovědnost traséra apod. Soutěže. Didaktika běhu na lyžích osob s mentálním postižením. Význam her na sněhu.

16. Atletika osob s tělesným postižením

Vhodné atletické disciplíny pro osoby s tělesným postižením, např. pro paraplegiky, amputáře. Sportovně technické pomůcky. Pravidla a klasifikace pro jednotlivé

atletické disciplíny. Sportovní soutěže a jejich organizace. Výkonnostní atletika, paralympijská sportovní úroveň.

17. Atletika osob s dětskou mozkovou obrnou (DMO)

Vhodné atletické disciplíny pro osoby s DMO. Národní a mezinárodní soutěže, paralympijský sport. Klasifikační třídy podle CP-ISRA.

18. Atletika osob se zrakovým a mentálním postižením

Zvláštnosti metodického postupu u různých atletických disciplín vhodných pro osoby se zrakovým postižením v klasifikačním rozsahu B1 – B3. Sportovní disciplíny zařazené do národních a mezinárodních soutěží včetně paralympijských soutěží. České hnutí speciálních olympiád a zastoupení atletických disciplín v soutěžích osob s mentálním postižením.

19. Pohybová výchova a tanec osob se specifickými potřebami

Teorie hudební nauky (tempo, rytmus, dynamika, počítací doby). Tvořivost v hudebně pohybové výchově. Tanec a možnosti jeho uplatnění u osob s různými druhy zdravotních postižení. Charakteristiky tanců lidového, společenského a výrazového. Tanec vozíčkářů jako sport pod patronací Mezinárodního paralympijského výboru.

20. Sporty v přírodě osob se specifickými potřebami

Výchova v přírodě a organizace, které se jí zabývají. Cyklistika, orientační běh, lezení, hry v přírodě, kanoistika a jachting u osob se specifickými potřebami. Vybavení pro aktivity v přírodě. Ekologická výchova. Organizační zajištění outdoorových kurzů pro osoby se SP.